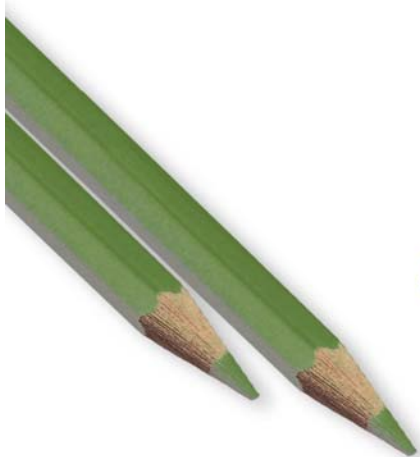

8. pla d'acció i seguiment

8.1 Presentació

A partir d'ara ve la part més important de la tasca, portar a la realitat el Pla d'Acció que tot seguit es proposa.

El Pla d'Acció és el conjunt d'objectius i accions proposats a partir dels resultats de l'ecoauditoria del centre per tal de donar solucions a les inquietuds i problemes detectats, defineix línies estratègiques i accions.

Així com es parla d'Agenda 21 de Porqueres, es pot parlar d'Agenda 21 de l'Entorn. L'Agenda 21 és un pla ordenat d'accions on es marquen aquelles més prioritàries que s'han de portar a terme amb uns objectius a curt, mig i llarg termini per tal de complir els principis del Desenvolupament Sostenible. En definitiva, una millor qualitat de vida pels que viuen i viuran a Porqueres. La participació de totes aquelles persones que tinguin a veure amb l'escola és fonamental perquè el Pla es puguin portar a terme.

Els actors

COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT			P E R S O N A L N O D O C E N T	A J U N T A M E N T	F A M Í L I E S
Grup de l'aigua					
Grup energètic	M	A			
Grup de materials residus	E	L			
Grup de la biodiversitat	S	U			
Grup de la mobilitat	T	M			
	R	N			
	E	E			
	S	S			
<i>El motor impulsor</i>	<i>La clau</i>	<i>Els futurs ciutadans de Porqueres</i>	<i>L'engranatge</i>	<i>La representació del poble</i>	<i>El reflex de la societat</i>

8.2 Llistat de línies estratègiques i accions

6 LÍNIES ESTRATÈGIQUES

46 ACCIONS

A AIGUA

- A1** Creació dins la Comissió de Medi Ambient el grup de l'aigua
- A2** Informació del consum mensual i anual
- A3** Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre l'aigua i la problemàtica associada al seu ús i gestió
- A4** Campanya de sensibilització per reforçar les actituds i comportaments desitjables (consum i contaminació)
- A5** Prevenció de la contaminació de l'aigua per part del personal de neteja i cuina
- A6** Papereres millor que clavegueres
- A7** Reduir el volum d'aigua de les cisternes dels vàters
- A8** Instal·lar airejadors a totes les aixetes

E ENERGIA

- E9** Creació, dins la Comissió de Medi Ambient el grup energètic
- E10** Encarregat energètic
- E11** Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre l'estalvi energètic i la problemàtica associada al seu consum excessiu. Introducció a les energies renovables
- E12** Projecte "Solarizate"
- E13** Tancar sempre les portes
- E14** Fer un bon ús de la nevera i del congelador
- E15** Eliminació d'alguns fluorescents als passadissos
- E16** Vidres doble aïllants a les finestres
- E17** Calefacció autònoma amb termòstats

R MATERIALS I RESIDUS

- R18** Reutilitzar els llibres d'un curs per l'altre
- R19** Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre consum sostenible
- R20** Llençar les deixalles al contenidor corresponent
- R21** Escriure els fulls a doble cara
- R22** Disminuir la quantitat d'envasos de l'esmorzar
- R23** Disminuir el nombre d'ampolles d'aigua a la cuina-menjador
- R24** Font refrigeradora d'aigua amb sistema d'osmosi inversa
- R25** Reduir els pots de iogurt de la cuina
- R26** Reorganitzar els cubells del pati
- R27** Disminuir els vasos i culleretes de plàstic de la sala de professors
- R28** Utilitzar paper reciclat
- R29** Disminuir la quantitat de cartutxos d'impressora utilitzats

B BIODIVERSITAT

- B30** Projecte rius "per estimar alguna cosa primer l'has de conèixer"
- B31** Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre biodiversitat i conservació
- B32** Fer compostatge al pati de l'escola
- B33** Fer hort al pati de l'escola
- B34** Augmentar la biodiversitat vegetal a l'escola
- B35** Augmentar la biodiversitat animal a l'escola
- B36** Augmentar la superfície destinada com a zona de joc al pati

M MOBILITAT

- M37** Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre mobilitat
- M38** Sortida amb bicicleta
- M39** Campanya de sensibilització del transport sostenible. Dia sense cotxes
- M40** Campanya per la utilització de l'aparcament
- M41** Cartells a l'escola per sensibilitzar els alumnes del soroll
- M42** Instal·lació de fitons per evitar que els cotxes pugin sobre la vorera

C CURRICULAR

C43 Volem ser una escola verda!

C44 Consolidació de la Comissió de Medi Ambient i dels grups ambientals

C45 Mestres, és feina de tots ensenyar i fer el camí cap a la sostenibilitat

C46 La classe més verda

8.3 Programació

Seguidament es presenta el calendari del Pla d'Acció pel curs 2006/2007. Aquest està organitzat per setmanes, cadascuna conté els codis corresponents de les accions que s'han de fer. Cal relacionar els codis amb les fitxes corresponents, que es troben a l'apartat 8.5, per tal de veure detalladament el procediment de l'acció.

SETMANES	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
4 - 8 setembre	A7 A8 C44 A1 E9 R23 R27				
11 - 15 setembre		A2 E14 R20 R21 R22 R28 C43			
18 - 22 setembre	C46 E10				
25 - 29 setembre	B32				
2 - 6 octubre	A3 C45				
9 - 13 octubre	A4				
16 - 20 octubre	A5				
23 - 27 octubre	A6				
30 - 3 novembre					
6 - 10 novembre	E11				
13 - 17 novembre	E15				
20 - 24 novembre					
27 - 1 desembre	E13				
4 - 8 desembre					
11 - 15 desembre	E16 E17				
18 - 22 desembre					
25 - 29 desembre	NADAL				
1 - 5 gener					
8 - 12 gener	R19				
15 - 19 gener	R29				
22 - 26 gener	R25				
29 - 2 febrer	R26				
5 - 9 febrer	R24				
12 - 16 febrer	B31 B30				
19 - 23 febrer	B36				
26 - 2 març	B33				
5 - 9 març					
12 - 16 març	B34 B35				
19 - 23 març					
26 - 30 març					
2 - 6 abril	SETMANA SANTA				
9 - 13 abril					
16 - 20 abril	M37				
23 - 27 abril	R18				
30 - 4 maig			M38		
7 - 11 maig	M41				
14 - 18 maig					
21 - 25 maig	C44				
28 - 1 juny	M42 M40				
4 - 8 juny	M39				
11 - 15 juny	E12				
18 - 22 juny					
25 - 29 juny					

8.4 Llistat d'indicadors

El seguiment s'ha de fer aplicant els indicadors que es llisten a continuació, són una recopilació dels de les fitxes. Permeten fer una avaluació per tal de veure si l'acció compleix el que preveu.

Aquelles accions que no tenen indicador no vol dir que no requereixin un seguiment, cal avaluar-les de la manera que es cregui més convenient, a partir d'enquestes, elaboració d'informes, etc.

INDICADOR	TENDÈNCIA				
Consum d'aigua anual <i>L aigua/ any</i>	Disminuir respecte l'any anterior				
Percentatge de reducció del consum <i>$\frac{\text{consum factura anterior} - \text{consum darrera factura}}{\text{consum factura anterior}} \cdot 100$</i>	Augmentar				
Consum per càpita <i>$\frac{\text{consum any 2006} \cdot (\text{n}^\circ \text{ alumnes} + \text{n}^\circ \text{ mestres} + \text{personal no docent})}{174 \text{ dies lectius}}$</i>	Disminuir fins a arribar als 15 L persona/dia				
Contaminació de l'aigua <i>Nombre d'ampolles de detergent no biodegradable/mes</i>	Disminuir fins arribar al zero				
Cabal de les aixetes <i>Litres/minut (aixetes monocomandament) Litres per descàrrega (aixetes amb temporitzador)</i>	<table border="1"> <tr> <td>Aixetes amb temporitzador</td><td>0,5 l / descàrrega</td></tr> <tr> <td>monocomandament</td><td>< 7 l/min</td></tr> </table>	Aixetes amb temporitzador	0,5 l / descàrrega	monocomandament	< 7 l/min
Aixetes amb temporitzador	0,5 l / descàrrega				
monocomandament	< 7 l/min				

INDICADOR	TENDÈNCIA
Consum d'electricitat anual <i>KWh d'electricitat/any</i>	Disminuir respecte l'any anterior
Pèrdues d'electricitat <i>Nombre de llums oberts innecessàriament/dia</i>	Disminuir fins arribar al zero
Consum de gas-oil <i>Litres de gas-oil/any</i>	Disminuir respecte l'any anterior

INDICADOR	TENDÈNCIA
Llibres reutilitzats <i>Nombre de llibres reutilitzats del curs anterior</i> <i>Nombre de llibres comprats a l'inici d'un nou curs</i>	Augmentar fins arribar a un valor de 3
Reutilització de fulls <i>Nombre de paquets de fulls utilitzats/any</i>	Disminuir fins arribar a la meitat
Massa d'envasos <i>Kg d'envasos del pati/dia</i>	Disminuir fins a arribar al zero
Garrafes generades <i>Nombre de garrafes/dia</i>	Disminuir fins arribar al valor d'entre 4 i 6
Pots de iogurt generats <i>Nombre de pots de iogurt/dia</i>	Disminuir fins arribar al valor de 24
Massa de deixalles <i>Kg d'envasos generats al pati/setmana</i> <i>Kg de paper generat al pati/setmana</i> <i>Kg de matèria orgànica generada al pati/setmana</i>	Disminuir
Vasos utilitzats <i>Nombre de vasos de plàstic utilitzats/mes</i>	Disminuir fins a arribar al zero
Paquets de paper reciclat <u><i>Nombre de paquets de paper reciclat /curs</i></u> <i>Nombre de paquets de paper no reciclat/curs</i>	Augmentar
Cartutxos utilitzats <i>Nombre de cartutxos de tinta negra/curs</i> <i>Nombre de cartutxos de tinta de color/curs</i>	Disminuir

INDICADOR	TENDÈNCIA
Volum adob orgànic <i>1 compostador/3 mesos</i>	Mantenir-se
Percentatge de producció a l'hort <i>$\frac{\text{Quantitat de llavors sembrades} - \text{fruits obtinguts}}{\text{Quantitat de llavors sembrades}} \cdot 100$</i>	Augmentar fins arribar al valor del 65%
Biodiversitat vegetal <i>Nombre d'espècies d'arbres</i> <i>Nombre d'exemplars d'arbres</i>	Augmentar fins arribar al valor d'1
Caixes-niu <i>$\frac{\text{Nombre de caixes} - \text{Nombre de caixes plenes}}{\text{Nombre de caixes}} \cdot 100$</i>	Disminuir per sota del 50%
Jocs al pati <i>Nombre de jocs al pati</i>	Augmentant en funció de les possibilitats del pati

INDICADOR	TENDÈNCIA
Alumnes que van amb bicicleta <i>$\frac{\text{Nombre d'alumnes que van a peu o amb bici a l'escola}}{\text{Nombre d'alumnes de l'escola}} \cdot 100$</i>	Augmentar
Utilització de l'aparcament <i>$\frac{\text{Nombre de cotxes a l'aparcament després de la campanya}}{\text{Nombre de cotxes a l'aparcament abans de la campanya}}$</i>	Augmentar

INDICADOR	TENDÈNCIA
Nombre d' assistents a les reunions <i>Nombre assistents</i>	Augmentar

8.5 Fitxes

Tot seguit es presenten totes les fitxes del Pla d'Acció, separades per cada línia estratègica. Es pot veure un model de fitxa a l'Annex IV.

MILLORES ORGANITZATIVES

A1

Proposta: CREACIÓ DINS LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT EL GRUP DE L'AIGUA		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Dins la Comissió de Medi Ambient, que ha de ser el més representativa possible, creació del grup de l'aigua, aquest portarà el control i seguiment de la gestió de l'aigua al centre, s'encarregarà d'organitzar les activitats, difondre la informació, etc. El grup ha d'estar format per un grup d'alumnes de diferents cursos, un professor i algun membre de l'AMPA. S'han d'encarregar d'informar a la resta de la societat educativa, demanar col·laboració, etc.		
Beneficis ambientals (esperables): Canvi d'hàbits, adopció de bones actituds, conscienciació de tota la comunitat educativa i reducció de consums d'aigua.		
Col·lectius implicats: Mestres, alumnes, pares i personal no docent.		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: S'han de fer reunions trimestrals, concreció d'activitats, actuacions concretes, elaboració d'informes, etc.		
Indicador: Per determinar si el grup de l'aigua és efectiu, s'ha de mirar les factures d'aigua de cada curs escolar i comparar si s'ha tendit cap a la disminució del consum. L aigua/ any		
Seguiment: El grup de l'aigua haurà de supervisar si seva feina és eficient i proposar noves activitats referents a l'estalvi i conservació de l'aigua.		
Prioritat: ALTA		

A2	
Proposta: INFORMACIÓ DEL CONSUM MENSUAL I ANUAL	Implicacions de caire:
Descripció: El centre ha de demanar a l'Ajuntament que al llarg del curs li faci arribar una còpia de les factures d'aigua. S'ha de fer un seguiment del consum, mirar si disminueix o augmenta i informar a la Comissió de Medi Ambient.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Permet que el centre vegi el consum d'aigua que fa, aquesta és la base per fer la gestió adequada del recurs.	
Col·lectius implicats: Ajuntament i Direcció del centre.	
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre	
Temps d'execució: continua	
Execució: Cada dos mesos l'Ajuntament ha de mirar les factures d'aigua del centre i fer-los-hi arribar.	
Indicador: Percentatge de reducció del consum $\frac{\text{consum factura anterior} - \text{consum darrera factura}}{\text{consum factura anterior}} \cdot 100$ La tendència ha de ser tendir cap a un percentatge cada cop major, ja que indicarà una reducció del consum respecte la factura anterior.	
Seguiment: Cada dos mesos cal aplicar l'indicador, i fer un informe anual valorant la utilització del recurs.	
Prioritat: ALTA	

		A3
Proposta: INCORPORAR AL PROJECTE CURRICULAR OBJECTIUS I CONTINGUTS SOBRE L'AIGUA I LA PROBLEMÀTICA ASSOCIADA AL SEU ÚS I GESTIÓ		Implicacions de caire:
Descripció: Els mestres s'han d'informar sobre la nova cultura de l'aigua i transmetre-la als alumnes, mitjançant un aprenentatge significatiu. Si es creu necessari, per ampliar el coneixement de tota la comunitat educativa, incorporar material educatiu adient, llibres a la biblioteca, consultes via internet, etc. Temàtiques a tractar des de qualsevol àmbit oportú: · Consum d'aigua i diferències entre països rics-països pobres · Contaminació · Necessitat de conservació del recurs: L'estany de Banyoles, els rius, el mar, etc. · Com es tracta l'aigua al nostre municipi?		Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.		
Col·lectius implicats: Mestres		
Recursos materials (que es requereixen): Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.		Materials a l'abast: - Materials a adquirir: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.
Recursos econòmics (requerits): 200€		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 2 - 6 octubre		
Temps d'execució: continu		
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de buscar la manera més adient i els recursos necessaris per fer arribar aquests coneixements als mestres per tal de que aquests ho transmetin als alumnes. No es tracta d'incloure temari nou, sinó que és una manera diferent d'ensenyar a l'aula, tenint en compte el model de vida actual. Es pretén la formació de nous ciutadans pel municipi segons les seves necessitats, apostant també des de l'escola cap a la sostenibilitat local així com s'ha fet des de l'Ajuntament amb l'Agenda 21. La Comissió de Medi Ambient s'encarregarà de revisar els continguts a l'inici de cada curs per tal d'estar al corrent de la nova normativa, la situació més actual tan a nivell de		

municipi, en l'àmbit català, europeu i mundial. Part de la reducció del consum d'aigua al centre s'haurà aconseguit ja que aquesta nova manera d'ensenyar i fer les coses, permet l'aprenentatge dels valors de la nova cultura de l'aigua.

"Comprendre per actuar"

Indicador: -

Seguiment: La Comissió de Medi Ambient haurà de tenir una relació oberta amb la resta de mestres per tal de poder anar fent una avaluació contínua d'aquesta nova adquisició de valors.

Prioritat: ALTA

MILLORES D'HÀBITS

A4

Proposta: CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ PER REFORÇAR LES ACTITUDS I COMPORTAMENTS DESITJABLES (CONSUM I CONTAMINACIÓ)	Implicacions de caire:
Descripció: S'ha d'incidir en els bons hàbits, donar informació clara i completa sobre l'estat del recurs en l'àmbit català i la necessitat d'adquirir uns nous valors davant la nova cultura de l'aigua. Fer murals i exposicions per tal de fer-ne difusió tan a dins com a fora del centre. Caldrà incidir en cada sector i en les possibilitats de cada un tan a dins com a fora de l'escola. S'ha de formar el grup de l'aigua perquè se n'encarregui de coordinar la campanya.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Adopció de bones pràctiques respectuoses amb el recurs de l'aigua, que permetran la conservació d'aquest tan pel que fa a contaminació com a disponibilitat. A curt i llarg termini també pot portar a una reducció de fins el 50% del consum d'aigua.	
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.	
Recursos materials: · Cartolines · Llapis de colors · Retoladors	Materials a l'abast: Cartolines, llapis de colors, retoladors, etc. Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 9 - 13 octubre	
Temps d'execució: un o dos dies	
Execució: Cada curs es dedicarà a un punt de consum d'aigua, cercarà la informació necessària i en farà difusió a les persones implicades de la manera que es cregui més adient: · Fer murals i rètols és una manera de cridar l'atenció, amb eslògans temptadors · Els més grans s'hauran d'encarregar de fer difusió als més petits, al personal de menjador, neteja, consergeria, etc. · Buscar la manera més adient per arribar a tot el professorat, per exemple a partir d'una xerrada organitzada pel grup ambiental. Taller a les aules que consisteixi en l'elaboració d'un llibret individual, a partir de la	

reutilització de fulles de paper (utilitzades només per una cara), fent un manual de bones pràctiques per tal de que arribi a les cases.

Indicador: Consum per càpita

consum any 2006 · (nombre d'alumnes + nombre de mestres + personal no docent)
174 dies lectius

La tendència ha d'anar a la baixa fins assolir un valor aproximat de *15 L persona/dia*

Seguiment: Tot i ser una activitat puntual, després de la campanya cal un seguiment, la presència d'alguns rètols que recordin els bons hàbits, alguna activitat o text per llegir a l'aula que faci referència sobre el tema, etc.

El grup de l'aigua s'encarregarà d'avaluar l'èxit de la campanya a partir de l'observació i entrevistes, n'elaboraran un informe per tal de poder comparar els anys anteriors. S'observarà com han canviat els hàbits, i com ha variat el consum per càpita.

Si hi ha una millora d'hàbits i una reducció del consum es seguirà la tendència adoptada. Si ha empitjorat la situació s'haurà de fer una campanya més significativa i avaluar el que ha fallat de l'anterior i mirar com millorar-la.

Prioritat: MÀXIMA

A5	
Proposta: PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ DE L'AIGUA PER PART DEL PERSONAL DE NETEJA I CUINA	Implicacions de caire:
Descripció: És indispensable reduir la quantitat o si pot ser substituir les substàncies més tòxiques utilitzades per a la neteja. Cal evitar àcids forts i, molt especialment, els productes clorats i no biodegradables. S'ha de tendir a la reducció o racionalització en l'ús de detergents i altres productes de neteja. Cal estar ben informats de la composició dels productes utilitzats, la seva biodegradabilitat, composició de clor, tensoactius, amoníac, etc.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reducció de la contaminació de l'aigua.	
Col·lectius implicats: Personal de cuina/menjador, personal de neteja i Ajuntament.	
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 16 - 20 octubre	
Temps d'execució: continu	
Execució: El grup de l'aigua junt amb l'Ajuntament, que és qui contracta al personal de neteja, ha d'informar i sensibilitzar: · A la cuina, amb una mica de detergent podem netejar el forn i fogons. Amb vinagre diluït podem netejar les aigüeres i altres superfícies sensibles que estan en contacte amb els aliments o els vapors de la cuina, així s'estalvien productes agressius. · Pel que fa a la neteja del centre, amb sabons biodegradables i vinagre blanc o bicarbonat sòdic, obtindrem el mateix efecte que els lleixius i amoníacs. Si s'embussa algun vàter cal evitar l'ús de productes químics agressius, a base de	

sosa càustica, àcids i altres substàncies tòxiques, i prioritzar els sistemes mecànics com els clàssics desembussadors o bé abocar una galleda d'aigua, a ser possible aigües grises o aigua reutilitzada.	
Indicador:	Nombre d'ampolles de detergent no biodegradable/mes
La tendència d'aquest indicador hauria de ser que el centre no utilitzés cap producte químic no biodegradable.	
Seguiment: Revisió dels productes que s'utilitzen, la quantitat i la composició. Hi pot haver un grup encarregat del grup de l'aigua.	
Prioritat: ALTA	

A6	
Proposta: PAPERERES MILLOR QUE CLAVEGUERES	Implicacions de caire:
Descripció: És important tenir papereres als vàters i rentamans, a fi que no s'aboqui tota mena de deixalles impròpies, que a més d'embrutar l'aigua poden arribar a embussar les instal·lacions, causant problemes de servei i manteniment.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Evitar la contaminació, manteniment de les instal·lacions i reduir consum d'aigua.	
Col·lectius implicats: Mestres, alumnes i personal no docent.	
Recursos materials: Papereres	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: Papereres
Recursos econòmics (requerits): 20€	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 23 - 27 octubre	
Temps d'execució: continua	
Execució: El grup de l'aigua ha de posar una paperera a cada lavabo i informar de la finalitat de l'acció.	
Indicador: -	
Seguiment: Conserge i personal de neteja, que en portin un control i informin de la situació.	
Prioritat: ALTA	

MILLORES TÈCNIQUES

		A7
Proposta: REDUIR EL VOLUM D'AIGUA DE LES CISTERNES DELS VÀTERS	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu	
Descripció: Acabar d'instal·lar les boies reductores de volum. Amb aquest mecanisme al tirar de la cadena la descàrrega d'aigua disminueix entre un 30 i un 40%.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció d'un 30% el consum total d'aigua.		
Col·lectius implicats: Conserge		
Recursos materials: Boies reductores de volum	Materials a l'abast: Boies reductores de volum	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: Hi ha dipòsits de difícil accés.		
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre		
Temps d'execució: Una setmana		
Execució: Fins ara el conserge ja anava instal·lant aquests mecanismes així com es trobava una deficiència en alguna cisterna. Caldria acabar d'instal·lar les boies a totes els vàters.		
Indicador: Consum per càpita <u>consum any 2006 · (nombre d'alumnes + nombre de mestres + personal no docent)</u> 174 dies lectius La tendència ha d'anar a la baixa fins assolir un valor aproximat de 15 L persona/dia		
Seguiment: Cal un manteniment de les instal·lacions.		
Prioritat: MÀXIMA		

A8					
Proposta: INSTAL·LAR AIREJADORS A TOTES LES AIXETES	Implicacions de caire:				
Descripció: Els airejadors són dispositius que barregen aire amb l'aigua, de manera que les gotes d'aigua surten en forma de perles. Substitueixen els filtres habituals de les aixetes i, tot i reduir el consum, l'usuari no té la sensació de que proporcionen menys aigua. La reducció del consum depèn del model, es pot arribar a un estalvi del 60%. (Es pot instal·lar tan a les aixetes monocomandament com a les de temporitzador)	Personal Tècnic Organitzatiu				
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum global d'aigua al centre, s'espera aproximadament un 50%.					
Col·lectius implicats: Conserge i Ajuntament.					
Recursos materials (que es requereixen): Els dispositius airejadors	Materials a l'abast: -				
	Materials a adquirir: 52 dispositius				
Recursos econòmics (requerits): 180€ aproximadament (uns 3,5€ per dispositiu). L'Ajuntament ho subvencionaria.					
Dificultats: La dificultat és baixa tot i que tècnicament sembla un procés laboriós que requereix temps.					
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre					
Temps d'execució: Una setmana.					
Execució: Instal·lació dels airejadors per part del Conserge.					
Indicador: Cabal de les aixetes - Litres/minut (aixetes monocomandament) - Litres per descàrrega (aixetes amb temporitzador) <table border="1"> <tr> <td>Aixetes amb temporitzador</td><td>0,5 l / descàrrega</td></tr> <tr> <td>Monocomandament</td><td>< 7 l/min</td></tr> </table>		Aixetes amb temporitzador	0,5 l / descàrrega	Monocomandament	< 7 l/min
Aixetes amb temporitzador	0,5 l / descàrrega				
Monocomandament	< 7 l/min				
Per calcular el cabal de les aixetes amb temporitzador s'ha de recollir el volum d'aigua que es gasta en cada descàrrega, i per les aixetes amb monocomandament cal la					

bossa calibrada que s'ha proporcionat a l'escola.

Seguiment: El conserge ha de controlar les fuites o el mal funcionament, així com també aplicar l'indicador cada trimestre, per veure si la instal·lació és correcta.

Prioritat: MÀXIMA

MILLORES ORGANITZATIVES

		E9
Proposta:	CREACIÓ DINS LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT EL GRUP ENERGÈTIC	Implicacions de caire:
Descripció:	Creació d'un grup per supervisar el funcionament dels encarregats energètics, i en general de l'estalvi d'energia del centre. Aquest grup deriva de la Comissió de Medi Ambient.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre. Millora dels hàbits dels alumnes que poden influir en els costums a casa seva.		
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.		
Recursos materials (que es requereixen): -		Materials a l'abast: -
		Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: Formació del grup per alguns mestres i alguns alumnes de cada cicle.		
Indicador: Per determinar si el grup energètic és efectiu, s'ha de mirar les factures d'electricitat de cada any i comparar si s'ha tendit cap a la disminució del consum. KWh d'electricitat/any		
Seguiment: El grup energètic haurà de supervisar si els encarregats de cada curs fan la seva tasca i proposar noves activitats referents a l'estalvi d'energia, energies renovables, etc.		
Prioritat : MÀXIMA		

		E10
Proposta: ENCARREGAT ENERGÈTIC		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: S'ha de posar un encarregat a cada aula, aquest tindrà l'obligació de controlar que es tanquin els llums i pujar i baixar les persianes quan calgui. Si aquest troba algun llum obert innecessàriament per qualsevol punt de l'escola, també l'haurà de tancar.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre. Millora dels hàbits dels alumnes que poden influir en els costums a casa seva.		
Col·lectius implicats: Alumnes i mestres.		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 18 - 22 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: El mestre de cada curs ha de muntar un sistema per escollir un encarregat a cada aula cada setmana.		
Indicador: S'ha de mirar el nombre de llums innecessàriament oberts que hi ha a tots els espais de l'escola un dia escollit a l'atzar de cada mes. Nombre de llums oberts innecessàriament/dia La tendència d'aquest indicador ha d'anar sempre a la baixa, aconseguint el zero.		
Seguiment: El grup energètic haurà de supervisar si els encarregats de cada curs fan la seva tasca.		
Prioritat: MÀXIMA		

		E11
Proposta:	INCORPORAR AL PROJECTE CURRICULAR OBJECTIUS I CONTINGUTS SOBRE L'ESTALVI ENERGÈTIC I LA PROBLEMÀTICA ASSOCIADA AL SEU CONSUM EXCESSIU. INTRODUCCIÓ A LES ENERGIES RENOVABLES	Implicacions de caire:
Descripció: Els mestres s'han d'informar sobre les diferents fonts d'energia més utilitzades en l'àmbit català, la problemàtica associada a l'ús excessiu i sobre energies renovables. Si es creu necessari, per ampliar el coneixement de tota la comunitat educativa, incorporar material educatiu adient, llibres a la biblioteca, consultes via internet, etc. Temàtiques a tractar des de qualsevol àmbit oportú: · Catalunya i l'energia nuclear · Combustibles fòssils · Emissions de contaminants atmosfèrics · Energies renovables	Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.		
Col·lectius implicats: Mestres		
Recursos materials: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.	Materials a l'abast: -	Materials a adquirir: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.
Recursos econòmics (requerits): 200€		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 6 - 10 novembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de buscar la manera més adient i els recursos necessaris per fer arribar aquests coneixements als mestres per tal de que aquests ho transmetin als alumnes. No es tracta d'incloure temari nou, sinó que és una manera diferent d'ensenyar a l'aula, tenint en compte el model de vida actual. Es pretén la formació de nous ciutadans pel municipi segons les seves necessitats, apostant també des de l'escola cap a la sostenibilitat local així com s'ha fet des de l'Ajuntament amb l'Agenda 21.		

La Comissió de Medi Ambient s'encarregarà de revisar els continguts a l'inici de cada curs per tal d'estar al corrent de la nova normativa, la situació més actual tan a nivell de municipi, en l'àmbit català, europeu i mundial. Part de la reducció del consum d'aigua al centre s'haurà aconseguit ja que aquesta nova manera d'ensenyar i fer les coses, permet l'aprenentatge dels valors de la nova cultura de l'aigua.

“Comprendre per actuar”

Indicador: -

Seguiment: La Comissió de Medi Ambient haurà de tenir una relació oberta amb la resta de mestres per tal de poder anar fent una avaluació contínua d'aquesta nova adquisició de valors.

Prioritat: ALTA

		E12
Proposta: PROJECTE “SOLARIZATE”		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Incloure's dins el projecte “Solarizate”. Aquest conveni finança plaques fotovoltaïques a les escoles. Dins del marc d'actuacions de la Campanya de comunicació desenvolupada en el Conveni IDAE-GREENPEACE per a la instal·lació d'energia solar fotovoltaica a diversos col·legis de tota la geografia nacional, s'ha creat una pàgina web específica. A www.solarizate.org hi ha disponible tot el material pedagògic de divulgació sobre l'energia solar adreçat a mestres i a escolars.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre. Potenciar l'ús d'energies renovables.		
Col·lectius implicats: Personal docent i no docent		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 11 - 15 juny		
Temps d'execució: Depèn de les condicions del conveni.		
Execució: Incloure's dins els projecte “Solarizate”, a partir de les convocatòries que van sortint a vista del públic a la pàgina www.solarizate.org , per tal d'aconseguir plaques solars per a l'escola.		
Indicador: -		
Seguiment: -		
Prioritat: MODERADA		

MILLORES D'HÀBITS

E13

Proposta: TANCAR SEMPRE LES PORTES		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Potenciar que tot el personal de l'escola (alumnes, mestres i personal no docent) tingui clar que totes les portes han d'estar tancades a l'hivern per no perdre calor a les aules.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre. Millora dels hàbits dels alumnes que poden influir en els costums a casa seva.		
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 27 - 1 desembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: Conscienciar el personal de l'escola per adquirir bons hàbits energètics. A partir d'una campanya, fent murals i rètols a cada porta per recordar aquest hàbit. Aquesta acció la durà a terme el grup energètic.		
Indicador: Per determinar si l'hàbit s'adquireix correctament cal comparar el consum de gas-oil, abans i després de l'actuació. La tendència a seguir és que el consum vagi reduït. Litres de gas-oil/any		
Seguiment: El seguiment el durà a terme el grup energètic durant tot el curs, controlant s'hi l'hàbit ha arrelat entre l'alumnat.		
Prioritat : MÀXIMA		

		E14
Proposta: FER UN BON ÚS DE LA NEVERA I DEL CONGELADOR	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu	
Descripció: S'ha d'informar al personal de la cuina de no baixar a menys de 3-5°C la temperatura de la nevera, ja que la majoria d'aliments es conserven bé dins aquest interval. Ni d'obrir i tancar la porta de la nevera constantment.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre.		
Col·lectius implicats: Personal de la cuina		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 13 - 17 novembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: El grup energètic ha d'informar al personal de la cuina perquè adquireixin aquest hàbit. Tot i semblar poc important es pot aconseguir un estalvi energètic d'un 30%.		
Indicador: Aquesta acció queda reflectida en el consum energètic total del centre, per tant s'ha de mirar les factures d'electricitat de cada curs escolar i comparar si s'ha tendit cap a la disminució del consum. KWh d'electricitat/any		
Seguiment: Aquesta actuació no requereix un seguiment, s'ha d'anar fent constantment		
Prioritat : MÀXIMA		

MILLORES TÈCNIQUES

E15

Proposta: ELIMINACIÓ D'ALGUNS FLORESCENTS ALS PASSADISSOS		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: S'ha d'eliminar alguns dels fluorescents dels passadissos. Ja que amb la meitat dels llums encesos i la llum que procedeix de l'exterior és suficient.		
Beneficis ambientals (esperables): Reducció dels consum d'energia utilitzada en la il·luminació del centre. La reducció podria arribar al 50% en l'energia gastada per passadissos i un 20% del consum total.		
Col·lectius implicats: Conserge i personal especialitzat.		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): Sense cost econòmic si la feina la duu a terme el conserge. En el cas que es requerís l'ajut d'un tècnic el cost seria d'uns 100€ (contant unes 5 hores de feina, pagades a 20€/h).		
Dificultats: Si es requereix un tècnic especialitzat, la feina és més complexa.		
Temps d'implementació: 13 - 17 novembre		
Temps d'execució: Un dia		
Execució: Aquesta actuació la pot realitzar el mateix Conserge de l'escola, que és l'encarregat de manteniment, en cas contrari, seria necessària la contractació d'un tècnic per retirar els fluorescents establerts.		
Indicador: Aquesta acció queda reflectida en el consum energètic total del centre, per tant s'ha de mirar les factures d'electricitat de cada curs escolar i comparar si s'ha tendit cap a la disminució del consum. KWh d'electricitat/any		
Seguiment: Aquesta actuació no requereix un seguiment, però a final de cada curs s'ha d'aplicar l'indicador per veure la tendència.		
Prioritat: ALTA		

		E16
Proposta: VIDRES DOBLE AÏLLANTS A LES FINESTRES	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu	
Descripció: Cal posar-se en contacte amb l'Ajuntament per tal de poder canviar els vidres de les finestres que donen a l'exterior, per vidres doble aïllants, per així, de cares al curs vinent, poder estalviar més energèticament.		
Beneficis ambientals (esperables): Si s'aconsegueix el canvi, permetrà la reducció del consum d'energia del centre, gràcies a un millor aïllament de l'exterior i per tant menys pèrdua de calor.		
Col·lectius implicats: Comissió de Medi Ambient i Ajuntament.		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: Hi ha algunes finestres de l'escola que no tenen prou espai per canviar el vidre a doble aïllant, així que s'hauria de canviar tota la finestra.		
Temps d'implementació: 11 - 15 desembre		
Temps d'execució: Un dia		
Execució: Posar-se en contacte amb l'Ajuntament.		
Indicador: En el cas de que es concedeixi el canvi de vidres, es podrà comparar el consum de gas-oil, abans i després de l'actuació. La tendència a seguir és que el consum vagi reduint. Litres de gas-oil/any		
Seguiment: En el cas de que es concedeixi el canvi caldrà aplicar al final de cada curs l'indicador per veure la tendència.		
Prioritat: ALTA		

E17	
Proposta: CALEFACCIÓ AUTÒNOMA AMB TERMÒSTATS	Implicacions de caire:
Descripció: Cal posar-se en contacte amb l'Ajuntament per tal de poder canviar el sistema de calefacció per un de més eficient que es reguli a partir de termòstats. S'hauria de dividir l'escola en diferents blocs autònoms, on cada un estarà regulat per un termòstat propi. Així s'evitarà la pèrdua d'energia quan es requereixi augmentar la temperatura en zones de l'escola concretes i no es gastarà en els altres blocs.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reducció del consum d'energia del centre.	
Col·lectius implicats: Comissió de Medi Ambient i Ajuntament.	
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 11 - 15 desembre	
Temps d'execució: Un dia	
Execució: Posar-se en contacte amb l'Ajuntament.	
Indicador: En el cas de que es concedeixi el canvi del sistema de calefacció, es podrà comparar el consum de gas-oil, abans i després de l'actuació. La tendència a seguir és que el consum vagi reduint. Litres de gas-oil/any	
Seguiment: En el cas de que es concedeixi el canvi caldrà aplicar al final de cada curs l'indicador per veure la tendència.	
Prioritat: ALTA	

MILLORES ORGANITZATIVES

R18

Proposta: REUTILITZAR ELS LLIBRES D'UN CURS PER L'ALTRE		Implicacions de caire:
Descripció: Introduir-se al “Programa cooperatiu per al foment de la reutilització de llibres de text i material didàctic complementari” del Departament d'Educació per tal de facilitar, de manera cooperativa i mitjançant el sistema de préstec, llibres de text i material didàctic complementari de diferents àrees, matèries i assignatures establertes per als diferents nivells educatius. Cal fer una sol·licitud per participar al Programa i seguir les pautes d'aquesta pàgina web: http://www.gencat.net/educacio/beques/beq11_convo.htm		Personal Tècnic Organitzatiu
Per a la continuïtat del Programa cal fer una Comissió de seguiment i gestió de llibres de text, en aquest cas el grup de materials i residus, que s'encarregarà de la gestió i supervisió. Els llibres de text seran adquirits amb càrrec als fons públics (1.875,00 € per a cada línia autoritzada d'educació primària) i seran propietat del centre docent corresponent. L'alumnat restarà obligat al bon ús i conservació dels llibres de text lliurats i a reintegrar-los al mateix centre en finalitzar el curs, perquè siguin revisats per determinar-ne el grau de conservació i la reutilització en cursos següents. Els llibres de text tindran una vigència d'utilització mínima de quatre cursos escolars.		
Beneficis ambientals (esperables): Reduir considerablement (60-70%) els llibres utilitzats cada curs, afavorir la cohesió social i l'equitat educativa, garantir la igualtat en les condicions d'escolarització a tot l'alumnat, fomentar els valors de solidaritat, capacitat de compartir i respecte al bé comú, promoure la cultura del reciclatge i la reutilització dels recursos, etc.		
Col·lectius implicats: Director, mestres, alumnes i AMPA.		
Recursos materials: - Llibres utilitzats - Folre - Llibres nous		Materials a l'abast: Llibres utilitzats Materials a adquirir: Folre i llibres nous
Recursos econòmics (requerits): 50€ (folre) + inversió anual feta pel Departament d'Educació per comprar nous llibres.		
Dificultats: Abans de començar el curs cal que famílies voluntàries canviïn el folre dels llibres utilitzats el curs anterior.		
Temps d'implementació: 23 - 27 abril		
Temps d'execució: Cada inici de curs.		

Execució: En acabar el curs el grup de materials i residus ha de recollir tots els llibres que els alumnes tenien en préstec i de cara al nou curs aquests llibres s'han de reparar (canviant el folre). De la resta de llibres necessaris se n'ha de fer càrrec l'escola i l'AMPA amb els diners que els ha donat el Departament d'Educació per tal d'invertir-los en la compra de nous llibres.

Es valora que els llibres tenen una vida útil de quatre cursos escolars, així que cada any caldrà fer part d'inversió per la compra de nou material.

Indicador: Nombre de llibres reutilitzats del curs anterior
Nombre de llibres comprats a l'inici d'un nou curs

Per indicar que la proposta funciona bé cal que l'indicador tingui un valor de 3. Això vol dir que el nombre de llibres reutilitzats és 3 vegades més gran que el nombre de llibres comprats (aquests han de ser $\frac{1}{4}$ part dels llibres que és necessiten cada curs, ja que tenen una vida útil de 4 anys i s'han d'anar renovant).

Seguiment: La Comissió de seguiment i gestió de llibres de text que s'encarregarà de la gestió i supervisió del Programa, cada inici de curs ha de comptar el nombre de llibres que es poden reutilitzar i determinar quants cal comprar-ne. També cal organitzar les famílies voluntàries en la posada a punt dels llibres.

Prioritat: ALTA

		R19
Proposta: INCORPORAR AL PROJECTE CURRICULAR OBJECTIUS I CONTINGUTS SOBRE CONSUM SOSTENIBLE	Implicacions de caire:	
Descripció: Els mestres s'han d'informar sobre l'elevat consum de la societat actual i tot el que això comporta (generació de deixalles, esgotament de recursos, etc). Si es creu necessari, per ampliar el coneixement de tota la comunitat educativa, incorporar material educatiu adient, llibres a la biblioteca, consultes via internet, etc. Temàtiques a tractar des de qualsevol àmbit oportú: · Petjada ecològica · D'on provenen la majoria d'aliments que consumim, la roba, etc. · Diferències entre països rics i països pobres. · Com es tracten els residus al nostre municipi?	Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.		
Col·lectius implicats: Mestres		
Recursos materials (que es requereixen): Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.	
Recursos econòmics (requerits): 200€		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 8 - 12 gener		
Temps d'execució: continu		
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de buscar la manera més adient i els recursos necessaris per fer arribar aquests coneixements als mestres per tal de que aquests ho transmetin als alumnes. No es tracta d'incloure temari nou, sinó que és una manera diferent d'ensenyar a l'aula, tenint en compte el model de vida actual. Es pretén la formació de nous ciutadans pel municipi segons les seves necessitats, apostant també des de l'escola cap a la sostenibilitat local així com s'ha fet des de l'Ajuntament amb l'Agenda 21. La Comissió de Medi Ambient s'encarregarà de revisar els continguts a l'inici de cada curs per tal d'estar al corrent de la nova normativa, la situació més actual tan a nivell de		

municipi, en l'àmbit català, europeu i mundial. Part de la reducció del consum d'aigua al centre s'haurà aconseguit ja que aquesta nova manera d'ensenyar i fer les coses, permet l'aprenentatge dels valors de la nova cultura de l'aigua.
"Comprendre per actuar"

Indicador: -

Seguiment: La Comissió de Medi Ambient haurà de tenir una relació oberta amb la resta de mestres per tal de poder anar fent una avaluació contínua d'aquesta nova adquisició de valors.

Prioritat: ALTA

			R20
Proposta:	LLENÇAR LES DEIXALLES AL CONTENIDOR CORRESPONENT	Implicacions de caire:	
	Descripció: Aconseguir que les deixalles seleccionades a les aules arribin als contenidors corresponents a cada fracció. Es pot fer a dos nivells: pel personal de neteja o pels alumnes (a nivell de classe).	Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): El 100% de la brossa sigui gestionada correctament.			
Col·lectius implicats: Personal de neteja, alumnes i mestres.			
Recursos materials:		Materials a l'abast:	
Bosses de brossa		Bosses de brossa	
		Materials a adquirir:	
		-	
Recursos econòmics (requerits): -			
Dificultats: Cal organitzar bé els encarregats per buidar els cubells, tant a nivell de classe com a nivell del personal de neteja.			
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre			
Temps d'execució: continu			
Execució: El grup de materials i residus ha d'informar a:			
- Personal de neteja: Cada dia han de recollir una fracció concreta per llençar-la al contenidor corresponent, així no cal que portin bosses diferents per cada tipus de deixalla. - Alumnes: Destinar cada setmana un o més encarregats per buidar els cubells de cada classe, el mestre de cada curs ha d'acompanyar-los als contenidors.			
Indicador: -			
Seguiment:			
- Personal de neteja: Cal anar mirant que cada dia buidin una fracció de deixalla, sense barrejar-ho amb les altres. - Alumnes: El mestre de cada classe ha d'anar seguint l'organització dels encarregats per tal de portar un bon control de l'acció que s'està duent a terme.			
Prioritat: MÀXIMA			

MILLORES D'HÀBITS		R21
Proposta: ESCRIURE ELS FULLS A DOBLE CARA		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: S'ha de reduir el consum de paper utilitzant-los per les dues cares, fent fotocòpies a doble cara i escrivint a les dues bandes dels fulls.		
Beneficis ambientals (esperables): Reduir la quantitat de paper utilitzat al 50%.		
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.		
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: Cal programar la fotocopidora perquè faci les còpies a doble cara.		
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: Els alumnes i mestres han de ser conscients que cal reduir el nombre de fulls de paper utilitzats, així que cal començar utilitzant els fulls a doble cara.		
Indicador: Nombre de paquets de fulls utilitzats/any La proposta tindrà èxit si el nombre de paquets de fulls utilitzats és menor a la de l'any anterior. L'ideal és que el nombre de paquets es redueixi a la meitat.		
Seguiment: Cal que algun mestre del grup de material i residus revisi periòdicament la funció de fer còpies a doble cara de la fotocopidora. També cal mirar si els fulls llençats al cubell del paper estan escrits a una cara o per les dues. Per valorar l'acció cal aplicar l'indicador cada curs escolar.		
Prioritat: MÀXIMA		

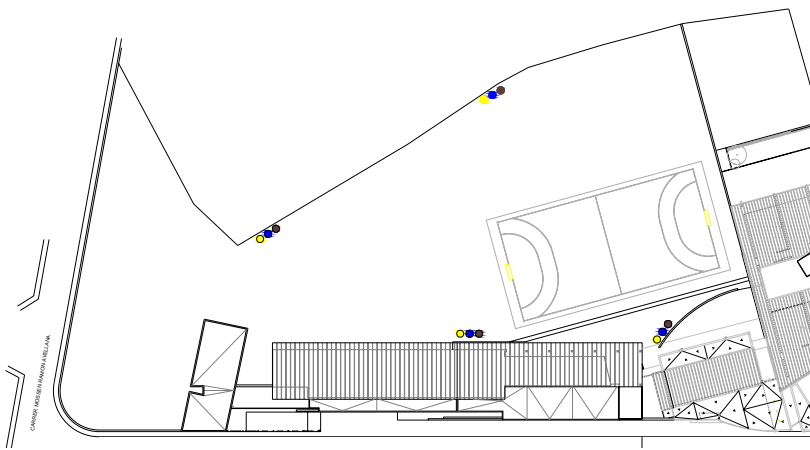
		R22
Proposta:	DISMINUIR LA QUANTITAT D'ENVASOS DE L'ESMORZAR	Implicacions de caire:
Descripció: Aconseguir que els alumnes no portin l'esmorzar embolicat amb paper d'alumini o plàstic ni portin ampolles d'un sol ús.		Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reduir un 75% els envasos generats al pati.		
Col·lectius implicats: Pares i alumnes.		
Recursos materials: · Carmanyoles · Cantimplora/ampolles reutilitzables		Materials a l'abast: - Materials a adquirir: A càrrec de cada família
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: S'ha d'incidir a nivell familiar.		
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: El grup de materials i residus ha de fer una campanya informativa per les famílies per a què els alumnes no portin l'esmorzar embolicat amb paper d'alumini o plàstic; l'haurien de portar dins de carmanyoles o embolicat amb paper. En aquesta campanya també cal incidir en els recipients que porten els alumnes per la beguda, aquests també cal canviar-los per cantimplores o ampolles reutilitzables.		
Indicador:	Kg d'envasos del pati/dia	
La tendència de l'indicador és a reduir fins al valor mínim de zero.		
Seguiment: S'ha de mirar el pes dels envasos del pati una vegada al mes.		
Prioritat: ALTA		

MILLORES TÈCNIQUES

			R23
Proposta:	DISMINUIR EL NOMBRE D'AMPOLLES D'AIGUA A LA CUINA-MENJADOR		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció:	Utilitzar gerres per a servir l'aigua a les taules del menjador, d'aquesta manera l'envàs que es comprarà l'aigua seran garrafes de 8 litres enlloc d'ampolles d'1,5 litres.		
Beneficis ambientals (esperables): El volum de plàstic es redueix considerablement, ja que es passa d'utilitzar 20 ampolles a utilitzar 4 garrafes diàries.			
Col·lectius implicats: Personal de cuina i menjador.			
Recursos materials: · 15 gerres d'aigua · Garrafes d'aigua de 8 litres		Materials a l'abast: -	
		Materials a adquirir: Gerres i garrafes	
Recursos econòmics (requerits): 50€ (gerres d'aigua) Amb la compra de garrafes d'aigua es generarà un estalvi important respecte les ampolles d'1,5 litres.			
Dificultats: -			
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre			
Temps d'execució: continu			
Execució: El grup de materials i residus ha d'informar al personal de la cuina perquè faci la compra de garrafes d'aigua de 8 litres enlloc d'ampolles d'1,5 litres. Les gerres utilitzades a cada taula del menjador s'hauran d'anar omplint quan quedin buides, els encarregats d'omplir-les poden ser els/les monitors/es del menjador o el cap de taula.			
Indicador:		Nombre de garrafes/dia	
El valor de l'indicador ha d'estar entre 4 i 6, depenent de l'estació de l'any, sense superar-ho.			
Seguiment: El personal de la cuina ha de fer la comanda sempre del mateix nombre de garrafes i aplicar l'indicador un dia de tant en tant (cada més) per tal de verificar que la proposta funciona.			
Prioritat: MÀXIMA			

		R24
Proposta:	FONT REFRIGERADORA D'AIGUA AMB SISTEMA D'OSMOSI INVERSA	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Instal·lar un sistema de neteja d'aigua potable de l'aixeta per reduir-ne el contingut de sals, els virus i els contaminants químics. Amb aquest sistema l'aigua de l'aixeta es pot beure directament.		
Beneficis ambientals (esperables): Reduir fins al 100% les ampolles o garrafes utilitzades com a envàs de l'aigua.		
Col·lectius implicats: Ajuntament i personal de cuina-menjador.		
Recursos materials: - Gerres d'aigua - Font refrigeradora CWC amb filtre d'osmosi inversa		Materials a l'abast: Gerres (si s'ha fet l'actuació anterior) Materials a adquirir: Font refrigeradora
Recursos econòmics (requerits): 1.200 € (l'ajuntament fa la inversió i l'AMPA el manteniment)		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 5 - 9 febrer		
Temps d'execució: continu		
Execució: L'Ajuntament s'encarrega d'instal·lar la font en una aixeta de la cuina. Per consumir aigua al menjador cal que els/les monitors/es del menjador omplin les gerres d'aigua de la font (molt apta per beure).		
Indicador:		Nombre d'ampolles o garrafes/mes
L'indicador ha de tendir a zero.		
Seguiment: S'ha de fer un manteniment de la font, cal canviar el filtre d'osmosi periòdicament, d'aquest manteniment se n'encarrega l'AMPA.		
Prioritat: ALTA		

		R25
Proposta: REDUIR ELS POTS DE IOGURT DE LA CUINA		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Quan el postres és iogurt, es genera un pot de plàstic per cada dinar servit. Així que per reduir-ne el nombre cal comparar pots de iogurt d'1 kg, enlloc dels de 0,125 g.		
Beneficis ambientals (esperables): Els dies que el postres del dinar sigui iogurt es passa de generar 191 pots de iogurt (de 0,125 kg) a generar 24 pots (d'1kg).		
Col·lectius implicats: Cuineres (en fer la compra) i monitors/es de menjador (en repartir la quantitat de iogurt per cada alumne).		
Recursos materials (que es requereixen): - Pots de iogurt d'1kg (de l'empresa Pur Llet) - Cullerots en els que hi càpiga 0,125 grams de iogurt		Materials a l'abast: Cullerot Materials a adquirir: iogurt
Recursos econòmics (requerits): S'aconsegueix un estalvi de 12€ cada dia que es menja iogurt (abans valia 51,84€ i ara 39,6€).		
Dificultats: S'ha de repartir 0,125 grams de iogurt al vas de cada persona.		
Temps d'implementació: 22 - 26 gener		
Temps d'execució: continu		
Execució: El grup de materials i residus ha d'informar al personal de la cuina perquè faci la compra de pots de iogurt d'1kg enlloc dels que es compren actualment de 0,125 grams. Els/les monitors/es del menjador han d'omplir un cullerot de iogurt dins del vas buit de cada persona.		
Indicador:		Nombre de pots de iogurt/dia El valor de l'indicador no ha de ser superior a 24 pels 191 dinars que es serveixen actualment.
Seguiment: El seguiment el pot fer el personal de la cuina. Només cal fer la comanda dels iogurt sempre amb els pots d'1 kg. El número indicatiu de pots generats ha de ser de 24 pots/dia.		
Prioritat: ALTA		

		R26
Proposta: REORGANITZAR ELS CUBELLS DEL PATI		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Posar els cubells en quatre punts estratègics del pati, a cada punt ha d'haver-hi tres cubells: • Blau (pel paper) • Groc (pels envasos) • Marró (MO) 		
Beneficis ambientals (esperables): Aconseguir el 100% de recollida selectiva al pati.		
Col·lectius implicats: Conserge i alumnes.		
Recursos materials: • Cubells d'escombraries • Pots de pintura (blava, groga i marró) • Pinzell		Materials a l'abast: Cubells per la brossa Materials a adquirir: Pintura i pinzell
Recursos econòmics (requerits): 50€		
Dificultats: Cal canviar els cubells de lloc.		
Temps d'implementació: Inici curs 2006/07		
Temps d'execució: dos dies		
Execució: El Conserge ha de canviar la posició dels 12 cubells que hi ha al pati, cal agrupar-los de tres en tres en quatre punts del pati. Després s'han de pintar un de cada color (blau, groc i marró).		

Indicador:

Kg d'envasos generats al pati/setmana
Kg de paper generat al pati/setmana
Kg de matèria orgànica generada al pati/setmana

El valor de l'indicador ha de tenir la tendència a disminuir, sobretot en envasos.

Seguiment: Una vegada cada trimestre el grup de materials i residus ha de mirar la massa de cada fracció generada en una setmana.

Per anar bé la proporció en massa de matèria orgànica ha de ser superior a la de paper i a la d'envasos, ja que té una densitat molt més elevada.

Prioritat: ALTA

		R27
Proposta:	DISMINUIR ELS VASOS I CULLERETES DE PLÀSTIC DE LA SALA DE PROFESSORS	Implicacions de caire:
		Personal
		Tècnic
		Organitzatiu
Descripció: Aconseguir no generar vasos i culleretes de plàstic utilitzats per servir el cafè a la sala de professors.		
Beneficis ambientals (esperables): Reduir al 100% els vasos i culleretes utilitzats.		
Col·lectius implicats: Mestres i personal de la cuina.		
Recursos materials (que es requereixen): · Vasos de vidre · Culleres · Safata		Materials a l'abast: Tot
		Materials a adquirir:
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: Cal portar els vasos bruts a la cuina per tal que les cuineres els netegin.		
Temps d'implementació: Inici curs 2006/07		
Temps d'execució: continu		
Execució: El grup de materials i residus ha d'informar als mestres del canvi a l'hora del cafè, es tracta d'utilitzar vasos de vidre i culleretes de metall per servir el cafè. Després de les hores que es pren el cafè cal portar-ho tot amb la safata a la cuina per tal que ho netegin les cuineres.		
Indicador: Nombre de vasos de plàstic utilitzats/mes El valor de l'indicador per anar bé ha de tendir a zero.		
Seguiment: Perquè aquesta actuació sigui eficaç cal mantenir el costum de portar els vasos i culleres bruts a la cuina. Els mateixos mestres han de valorar mensualment com va l'execució d'aquesta activitat.		
Prioritat: ALTA		

		R28
Proposta: UTILITZAR PAPER RECICLAT		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Aconseguir utilitzar fulls de paper reciclat en tots els àmbits de l'escola.		
Beneficis ambientals (esperables): Substituir tots els fulls utilitzats per paper 100% reciclat.		
Col·lectius implicats: Mestres i secretària.		
Recursos materials: Paquets de paper reciclat	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: Paquets de paper reciclat	
Recursos econòmics (requerits): El preu del paper reciclat és el mateix que el paper utilitzat fins ara, així que no suposa cap increment en la despesa econòmica.		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: Des de cada cicle cal fer la comanda de paper reciclat enlloc de paper no reciclat. Cal diferenciar la qualitat dels fulls utilitzats per a imprimir o per fotocopiar (de més qualitat) dels utilitzats per escriure o dibuixar (de menys qualitat). El grup de materials i residus s'encarrega d'informar d'aquesta acció.		
Indicador: <u>Nombre de paquets de paper reciclat /curs</u> Nombre de paquets de paper no reciclat/curs El valor de l'indicador ha de ser superior a 1, això vol dir que s'utilitza més paper reciclat que sense reciclar. Si el valor és menor a 1, es tendeix al contrari.		
Seguiment: Per tal de seguir bé aquesta acció cal mirar que la comanda de fulls sigui sempre de paper reciclat. La secretària ha d'aplicar l'indicador cada curs escolar.		
Prioritat: MÀXIMA		

		R29
Proposta:	DISMINUIR LA QUANTITAT DE CARTUTXOS D'IMPRESSORA UTILITZATS	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció:	Imprimir amb la tinta necessària segons la importància del document per tal de reduir la quantitat de tinta gastada.	
Beneficis ambientals (esperables): Aconseguir reduir un 25% els cartutxos de tinta per a impressora utilitzats actualment.		
Col·lectius implicats: Mestres i secretària.		
Recursos materials (que es requereixen): -	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): Es produeix un estalvi econòmic ja que no cal comprar tants cartutxos de tinta.		
Dificultats: S'ha de configurar la qualitat d'impressió cada vegada que es desitja imprimir un document.		
Temps d'implementació: 15 - 19 gener		
Temps d'execució: continu (cal triar l'opció corresponent cada vegada que s'imprimeix un document)		
Execució: Cal escollir la qualitat d'impressió (entre òptima, normal i borrador) cada cop que es desitgi imprimir un arxiu. Així com també es pot escollir si es vol imprimir en color o en blanc i negre. El grup de materials i residus s'encarrega d'informar d'aquesta acció.		
Indicador:	Nombre de cartutxos de tinta negra/curs Nombre de cartutxos de tinta de color/curs La tendència de l'indicador ha d'anar cap a la disminució, fins arribar a un valor mínim i llavors mantenir-se en aquest.	
Seguiment: La secretària ha de comptar els cartutxos utilitzats cada trimestre, si aquests s'han reduït entre un 25-30% l'acció de millora evoluciona favorablement.		
Prioritat: MODERADA		

MILLORES ORGANITZATIVES

B30

Proposta: PROJECTE RIUS "PER ESTIMAR ALGUNA COSA PRIMER L'HAS DE CONÈIXER"	Implicacions de caire:
Descripció: El projecte Rius és un projecte d'educació ambiental que té com a objectiu principal apropar la gent al riu. Partint de la base que per a estimar alguna cosa, primer s'ha de conèixer. El ganxo que es fa servir per apropar la gent al riu és fer inspeccions de riu. Els voluntaris fan dues inspeccions de riu a l'any (una a la primavera i l'altra a la tardor), a un tram de riu de 500 metres que ells mateixos escullen (normalment els grups escullen el riu que els queda més a prop de casa). Després de cada campanya, els grups envien les dades (directament des de la pàgina www.projecterius.org) i s'elabora un informe anual sobre l'estat de salut dels rius a Catalunya. Aquest informe és públic i es presenta en roda de premsa.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Conèixer el riu i respectar-lo. Coneixement de l'entorn, les comunitats associades a l'hàbitat fluvial.	
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.	
Recursos materials: Carpeta de material (Ho proporciona el Grup Projecte Rius)	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): 30 €/any (mínim)	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 12 - 16 febrer	
Temps d'execució: un o dos dies	
Execució: El grup de biodiversitat per adherir-se al Projecte Rius, s'haurà de trobar un dia al local del Grup (C/Guadiana, 30, baixos, Barcelona) i se'ls hi explica la filosofia, metodologia i, si finalment decideixen formar part del projecte, se'ls dona la carpeta dels materials.	
Indicador: -	
Seguiment: Una vegada adherits al projecte se'ls informarà de com s'ha de fer el seguiment del tram del riu.	
Prioritat: MÀXIMA	

		B31
Proposta: INCORPORAR AL PROJECTE CURRICULAR OBJECTIUS I CONTINGUTS SOBRE BIODIVERSITAT I CONSERVACIÓ		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Els mestres s'han d'informar sobre la capacitat de l'home de transformar el territori i les conseqüències sobre el medi ambient. Si es creu necessari, per ampliar el coneixement de tota la comunitat educativa, incorporar material educatiu adient, llibres a la biblioteca, consultes via internet, etc. Temàtiques a tractar des de qualsevol àmbit oportú: · Flora i fauna local · Conservació de l'entorn · La construcció com a principal element transformador del territori · Els diferents ecosistemes i la seva importància biològica		
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.		
Col·lectius implicats: Mestres		
Recursos materials: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.	
Recursos econòmics (requerits): 200€		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 12 - 16 febrer		
Temps d'execució: continu		
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de buscar la manera més adient i els recursos necessaris per fer arribar aquests coneixements als mestres per tal de que aquests ho transmetin als alumnes. No es tracta d'incloure temari nou, sinó que és una manera diferent d'ensenyar a l'aula, tenint en compte el model de vida actual. Es pretén la formació de nous ciutadans pel municipi segons les seves necessitats, apostant també des de l'escola cap a la sostenibilitat local així com s'ha fet des de l'Ajuntament amb l'Agenda 21. La Comissió de Medi Ambient s'encarregarà de revisar els continguts a l'inici de cada curs per tal d'estar al corrent de la nova normativa, la situació més actual tan a nivell de municipi, en l'àmbit català, europeu i mundial. Part de la reducció del consum d'aigua al		

centre s'haurà aconseguit ja que aquesta nova manera d'ensenyar i fer les coses, permet l'aprenentatge dels valors de la nova cultura de l'aigua.

“Comprendre per actuar”

Indicador: -

Seguiment: La Comissió de Medi Ambient haurà de tenir una relació oberta amb la resta de mestres per tal de poder anar fent una avaluació contínua d'aquesta nova adquisició de valors.

Prioritat: ALTA

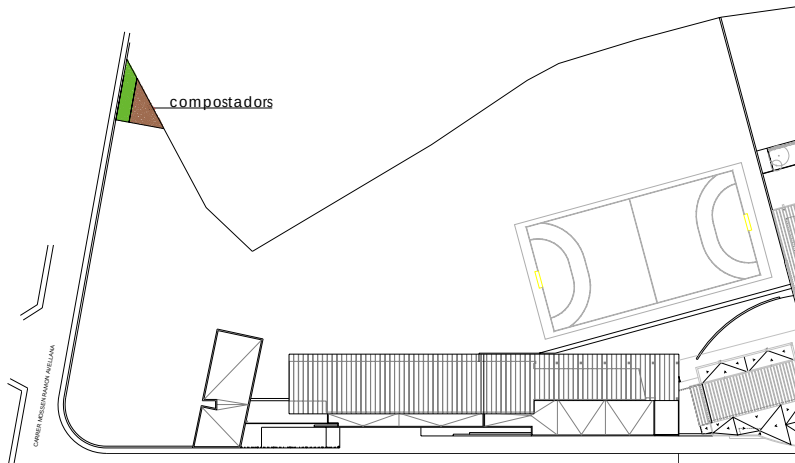
MILLORES TÈCNIQUES

B32

Proposta: FER COMPOSTATGE AL PATI DE L'ESCOLA**Implicacions de caire:**

Descripció: Fer compost a partir d'aproximadament un 15 % de la matèria orgànica generada a la cuina. L'escola ja disposa de dos compostadors de 420 litres de volum, per tant serà fàcil realitzar aquesta proposta. Els dos compostadors es poden ubicar al pati de l'escola, exactament a

Personal
Tècnic
 Organitzatiu

Beneficis ambientals (esperables): Permet obtenir compost per adobar la vegetació que hi pugui haver al pati de l'escola.

Col·lectius implicats: Personal de la cuina, conserge, alumnes i mestres.

Recursos materials:

2 compostadors de 420 litres

Materials a l'abast:

compostadors

Materials a adquirir:

-

Recursos econòmics (requerits): -

Dificultats: Cal que hi hagi un manteniment diari per una persona encarregada (alumne i/o personal de la cuina).

Temps d'implementació: 25 - 29 setembre

Temps d'execució: continu

Execució: Cada dia una persona encarregada ha d'omplir una galleda (d'uns 10 litres) amb matèria orgànica provinent de la cuina i abocar-la dins d'un dels 2 compostadors situats al pati de l'escola. Passats entre 2 i 3 mesos el compost ja s'haurà format, de manera que ja es podrà utilitzar com adob natural per a les plantes del centre.

Indicador: Volum d'adob orgànic produït al llarg de tres mesos. La tendència ha seguir ha de ser d'omplir un compostador cada 3 mesos.

1 compostador/3 mes

Seguiment: El compostatge és un procés natural que fa la matèria orgànica quan les condicions són idònies per produir-se (elevada humitat i temperatura). Per tal de veure com evoluciona el procés cal anar controlant que només es llenci matèria orgànica als compostadors i anar mirant que el compost es mantingui humit. Si això es compleix el compost es farà seguint la dinàmica natural.

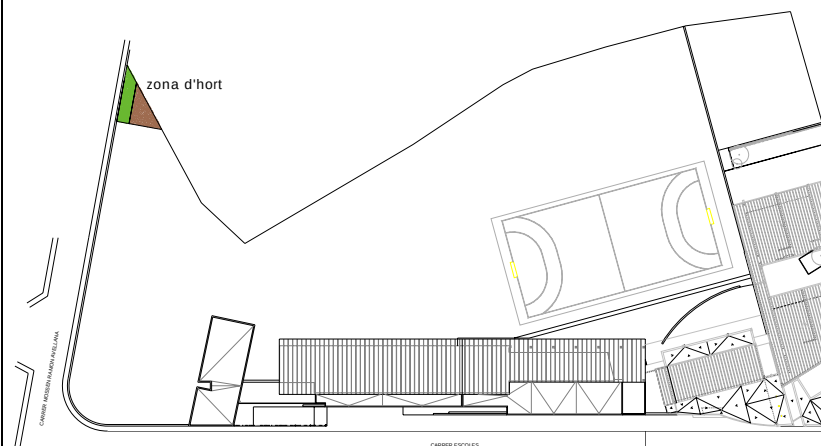
Prioritat: ALTA

B33

Proposta: FER HORT AL PATI DE L'ESCOLA**Implicacions de caire:**

Descripció: Reservar una zona del pati (d'uns 15 m²) tancada amb una reixa per fer-hi hort. Els encarregats del manteniment de l'hort han de ser els alumnes, també seria interessant que algun familiar voluntari aportés la seva ajuda en la cura d'aquest espai.

El millor lloc per situar l'hort, seria:

Personal
Tècnic
 Organitzatiu

Beneficis ambientals (esperables): Contribució en la producció d'horticultura ecològica.

Col·lectius implicats: Conserge, alumnes i familiars voluntaris.

Recursos materials:

- Llavor d'espínacs, enciam, tomàquet, pastanaga, col, etc.
- Compost (si s'ha fet prèviament l'acció anterior ja es té)
- Reixat
- Material per fer hort (aixada, pala, rasclet)

Materials a l'abast:

Compost

Materials a adquirir:

- Llavors
- Reixat
- Material extra

Recursos econòmics (requerits): 100€ (reixa) + 100€ (llavors) + 50€ material extra

Dificultats: Cal que hi hagi alumnes encarregats de tenir cura de l'hort, aquesta activitat es pot fer durant les hores de pati al migdia (abans i després de dinar), cal que hi hagi un adult responsable (pot ser un membre de dins o fora de l'escola).

Temps d'implementació: 26 - 9 març

Temps d'execució: continu

Execució: Primer cal habilitar una zona per a fer hort, vorejant-la amb una reixa, llaurant el sòl i adequant-lo amb compost. Tot seguit cal sembrar les llavors a l'època

llaurant el sòl i adequant-lo amb compost. Tot seguit cal sembrar les llavors a l'època adequada per cada espècie i regar-ho fins que donin fruit. Els productes de l'hort poden destinar-se a la cuina per tal que els alumnes se'ls puguin menjar o també se'ls poden endur a les seves respectives cases.

Indicador: Quantitat d'hortalisses produïdes cada curs. La tendència esperable és que la productivitat de l'hort vagi a l'alça superant el 65% de la fórmula següent:

$$\frac{\text{Quantitat de llavors sembrades} - \text{fruits obtinguts}}{\text{Quantitat de llavors sembrades}} \cdot 100$$

Seguiment: Per tal que l'hort funcioni correctament cal fer-ne un bon manteniment, aquest l'han de realitzar els alumnes amb l'ajuda d'un adult de l'escola o de fora (algun/a avi/a).

Prioritat: MODERADA

		B34
Proposta: AUGMENTAR LA BIODIVERSITAT VEGETAL A L'ESCOLA		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Plantar noves espècies vegetals al pati, com ara: - plantes aromàtiques (al sòl) - plantes ornamentals (en jardineres) - arbres diversos		
Beneficis ambientals (esperables): Augmentar la biodiversitat de l'espai escolar.		
Col·lectius implicats: Conserge, alumnes i mestres.		
Recursos materials: - Plançons de diferents espècies - Jardineres (també serveix pneumàtics de rodes de cotxe)	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: - Plançons - Jardineres	
Recursos econòmics (requerits): 30€ (plançons) + jardineres (si són pneumàtics no hi ha cost)		
Dificultats: A més a més de la sembra de les llavors, cal tenir cura de les plantes en tots els seus estadis.		
Temps d'implementació: 12 - 30 març		
Temps d'execució: continu		
Execució: Els alumnes de cada curs han de plantar un arbre d'una espècie diferent i fer-ne un seguiment al llarg de tots els anys que estan a l'escola, de manera que cada arbre està adoptat per una classe. També cal conrear plantes ornamentals i aromàtiques dins o fora de jardineres en diferents punts del pati.		
Indicador: Cal dividir el nombre d'espècies d'arbres diferents entre el nombre d'exemplars que hi ha. Com més pròxim a 1 és el resultat més diversitat hi ha al pati. Segons la fórmula següent: <u>Nombre d'espècies d'arbres</u> Nombre d'exemplars d'arbres		
Seguiment: Una vegada a l'any s'ha de comptar el nombre d'espècies i el nombre d'exemplars que resten vius i aplicar l'indicador.		
Prioritat: MODERADA		

		B35
Proposta: AUGMENTAR LA BIODIVERSITAT ANIMAL A L'ESCOLA		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: Habilitar espais per atreure ocells al recinte del pati, mitjançant caixes-niu.		
Beneficis ambientals (esperables): Augmentar la diversitat ornitològica a l'espai escolar.		
Col·lectius implicats: Alumnes i mestres.		
Recursos materials: Caixes-niu (els alumnes més grans ho poden fer a la classe de plàstica)	Materials a l'abast: -	
	Materials a adquirir: Material per fer la caixa	
Recursos econòmics (requerits): 60€ (fustes i claus per fer la caixa)		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 12 - 30 març		
Temps d'execució: continu		
Execució: Les caixes-niu es poden fer fàcilment amb una fullola de fusta, un xerrac, una llima, uns quants claus i un martell. Així que els alumnes de cicle superior poden fer les caixes a la classe de plàstica. Les caixes-niu han de tenir diferents diàmetres d'entrada per tal que hi puguin entrar espècies d'ocells diferents. Un cop fetes cal penjar-les als diferents arbres del pati.		
Font: Jordi Cerdeira i Ribot		
Indicador: Cal mirar el nombre de caixes habitades per ocells i comparar amb les que queden buides, a partir de la fórmula següent: <u>Nombre de caixes – Nombre de caixes plenes . 100</u> Nombre de caixes Perquè hi hagi diversitat ornitològica la tendència de l'indicador ha de ser inferior al 50%.		
Seguiment: Els alumnes han de fer un bon manteniment de les caixes, sinó poden convertir-se en veritables trampes per als seus ocupants. Cada hivern s'han de revisar, netejar-les i comprovar que no tinguin desperfectes. Per determinar l'eficiència de l'acció cal aplicar l'indicador (abans descrit) a la primavera de cada curs.		
Prioritat: MODERADA		

B36	
Proposta: AUGMENTAR LA SUPERFÍCIE DESTINADA COM A ZONA DE JOC AL PATI	Implicacions de caire:
Descripció: Habilitar noves àrees asfaltades amb dibuixos a terra de jocs tradicionals.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Potenciar els jocs tradicionals i augmentar les possibilitats de jugar amb contacte amb el medi.	
Col·lectius implicats: Alumnes i conserge.	
Recursos materials:	Materials a l'abast:
- Formigó - Pintura	-
	Materials a adquirir:
	- Formigó - Pintura
Recursos econòmics (requerits): 60€ (formigó) + 20€ (pintura)	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 19 - 23 febrer	
Temps d'execució: dos dies	
Execució: Cal fer petites pistes asfaltades al pati en les que hi càpiga jocs com ara "l'avió", el tres en ratlla, un tauler d'escacs, etc. Els jocs s'han de pintar amb pintura sobre el formigó. <i>Joc de "l'avió"</i> <i>Tres en ratlla</i>	
El grup de biodiversitat pot demanar ajuda a algun pare o avi voluntari per fer-ho.	
Indicador:	Nombre de jocs al pati

La tendència és que vagi augmentant en funció de les possibilitats del pati.

Seguiment: Cal anar pintant els jocs a mesura que s'esborrin. Cal valorar si aquesta acció potencia el joc en grup dels alumnes.

Prioritat: MODERADA

MILLORES ORGANITZATIVES

		M37
Proposta:	INCORPORAR AL PROJECTE CURRICULAR OBJECTIUS I CONTINGUTS SOBRE MOBILITAT	Implicacions de caire:
Descripció: Els mestres s'han d'informar sobre la problemàtica de la mobilitat en la nostra societat actual. Si es creu necessari, per ampliar el coneixement de tota la comunitat educativa, incorporar material educatiu adient, llibres a la biblioteca, consultes via internet, etc. Temàtiques a tractar des de qualsevol àmbit oportú: · Ús abusiu del transport privat · Alternatives de transport · Emissió de contaminants atmosfèrics · El soroll, també és un contaminant		Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.		
Col·lectius implicats: Mestres		
Recursos materials: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.		Materials a l'abast: - Materials a adquirir: Llibres, guies, CD's, DVD's, etc.
Recursos econòmics (requerits): 200€		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 16 - 20 abril		
Temps d'execució: continu		
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de buscar la manera més adient i els recursos necessaris per fer arribar aquests coneixements als mestres per tal de que aquests ho transmetin als alumnes. No es tracta d'incloure temari nou, sinó que és una manera diferent d'ensenyar a l'aula, tenint en compte el model de vida actual. Es pretén la formació de nous ciutadans pel municipi segons les seves necessitats, apostant també des de l'escola cap a la sostenibilitat local així com s'ha fet des de l'Ajuntament amb l'Agenda 21. La Comissió de Medi Ambient s'encarregarà de revisar els continguts a l'inici de cada curs per tal d'estar al corrent de la nova normativa, la situació més actual tan a nivell de municipi, en l'àmbit català, europeu i mundial. Part de la reducció del consum d'aigua al centre s'haurà aconseguit ja que aquesta nova manera d'ensenyar i fer les coses,		

permet l'aprenentatge dels valors de la nova cultura de l'aigua. <i>"Comprendre per actuar"</i>
Indicador: -
Seguiment: La Comissió de Medi Ambient haurà de tenir una relació oberta amb la resta de mestres per tal de poder anar fent una avaluació contínua d'aquesta nova adquisició de valors.
Prioritat: ALTA

MILLORES D'HÀBITS

M38

Proposta: SORTIDA AMB BICICLETA	Implicacions de caire:
Descripció: Organitzar sortides en bicicleta pels diferents cursos. Es pot aprofitar la sortida per mostrar als alumnes la biodiversitat del seu entorn i per aprendre valors de conscienciació amb el medi.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Promoure l'ús de la bicicleta com a vehicle ecològic i realització d'activitats esportives que ajuden a mantenir-se en forma.	
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.	
Recursos materials: Bicicletes i roba indicada per fer l'activitat.	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: Cada família se n'ha de fer càrec.
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: Cal que tots els alumnes duguin una bicicleta.	
Temps d'implementació: 30 - 4 maig	
Temps d'execució: un dia	
Execució: El grup de mobilitat ha de preparar la sortida amb bicicleta com qualsevol altra excursió que es pugui fer amb els alumnes. S'ha d'escollir un bon recorregut i determinar els valors ecològics que té l'espai per on es desenvoluparà l'activitat.	
Indicador : S'haurà de comptar el nombre de nens que van en bicicleta a l'escola abans i després de l'excursió: <u>Nombre d'alumnes que van a peu o amb bici a l'escola</u> . 100 Nombre d'alumnes de l'escola Aquest percentatge ha de tendir a augmentar per sobre del 50%.	
Seguiment: El grup de mobilitat ha de valorar l'efectivitat de la sortida per tal de potenciar aquest transport a l'hora de fer excursions per conèixer l'entorn proper.	
Prioritat: MÀXIMA	

M39	
Proposta: CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ DEL TRANSPORT SOSTENIBLE. DIA SENSE COTXES	Implicacions de caire:
Descripció: Organitzar una diada per promoure el transport públic i el mitjans ecològics (com la bicicleta o anar a peu), amb la col·laboració de pares i mestres. S'ha de demanar que, dins de les possibilitats de cadascú, no s'utilitzi el cotxe per arribar a l'escola. Prèviament cal fer una sensibilització per assegurar una màxima participació.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reducció de les emissions de contaminants a l'aire, promoure l'ús de la bicicleta i el transport públic. Fer veure als pares i alumnes que és possible arribar a l'escola sense necessitat del vehicle.	
Col·lectius implicats: Mestres, alumnes i pares.	
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: Pot ser difícil la participació per part de les famílies.	
Temps d'implementació: 4 - 8 juny	
Temps d'execució: Un dia	
Execució: El grup de mobilitat ha de promoure i organitzar la campanya, demanant la participació dels alumnes. S'haurà de preparar una circular informativa on es detalli el dia concret de la setmana que es farà la diada sense cotxes. També es podria informar als pares de les diferents alternatives que existeixen al municipi o comarca per tal d'arribar a l'escola sense necessitat d'utilitzar el seu vehicle.	
Indicador : $\frac{\text{Nombre d'alumnes que van a peu o amb bici a l'escola}}{\text{Nombre d'alumnes de l'escola}} \cdot 100$ Aquest percentatge ha de tendir a augmentar per sobre del 50%.	
Seguiment: Cal comprovar si la diada sense cotxes ha incidit en el mitjà de transport que fan servir els alumnes per arribar a l'escola la resta de dies del curs, a partir d'aquí cal treure'n conclusions i si cal organitzar una segona diada.	
Prioritat: MODERADA	

M40	
Proposta: CAMPANYA PER LA UTILITZACIÓ DE L'APARCAMENT	Implicacions de caire:
Descripció: Informar als pares/mares que arriben a l'escola amb vehicle particular, de l'existència de l'aparcament per a cotxes del CEIP l'Entorn i del beneficis ambientals que representa la seva utilització. S'ha d'incidir en els hàbits del pares, millorar el civisme al volant del vehicle, evitar així el col·lapse i garantir la fluïdesa del Carrer Montseny a les hores punta de l'escola.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Millorar el civisme al volant del centre.	
Col·lectius implicats: Pares i mares dels alumnes de l'escola.	
Recursos materials: -	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 28 - 1 juny	
Temps d'execució: continu	
Execució: El grup de mobilitat ha de fer i distribuir entre els pares i mestres conductors de l'escola un paper informatiu on es promogui la utilització de l'aparcament.	
Indicador : <u>Nombre de cotxes a l'aparcament després de la campanya</u> <u>Nombre de cotxes a l'aparcament abans de la campanya</u> El valor de l'indicador ha de tendir a augmentar.	
Seguiment: El grup de mobilitat ha de comprovar si després de la campanya l'ús de l'aparcament es segueix utilitzant o si el Carrer Montseny torna a anar molt col·lapsat en hores punta. Si el seu ús es manté s'haurà de tornar a iniciar una campanya intentant sensibilitzar els conductors.	
Prioritat: ALTA	

M41	
Proposta: CARTELLS A L'ESCOLA PER SENSIBILITZAR ELS ALUMNES DEL SOROLL	Implicacions de caire:
Descripció: Penjar cartells a l'escola amb l'objectiu d'intentar incidir en els hàbits dels alumnes mentre es troben al menjador i als passadissos de l'escola i també quan estan a casa.	Personal Tècnic Organitzatiu
Beneficis ambientals (esperables): Reduir l'elevada contaminació acústica que es produeix als passadissos de l'escola quan els alumnes surten de classe i al menjador durant els diferents torns de dinar.	
Col·lectius implicats: Alumnes	
Recursos materials: - Cartolines - Retoladors	Materials a l'abast: Cartolines i retoladors Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 7 - 11 maig	
Temps d'implantació: continu	
Execució: El grup de mobilitat ha de fer i penjar els cartells informatius on es promogui el silenci als passadissos i al menjador.	
Indicador : Cal fer una estimació del soroll, s'han de posar dos persones a un metre de distància i intentar mantenir una conversa, si no tenen dificultats per entendre's, indica que hi ha poc soroll; si tenen dificultats per sentir-se, caldrà prendre mesures per disminuir la contaminació acústica que no els hi permet mantenir la conversa.	
Seguiment: Comprovar un o dos cops el més si el soroll als passadissos continua sent elevat o s'ha reduït.	
Prioritat: ALTA	

MILLORES TÈCNIQUES

M42

Proposta: INSTAL·LACIÓ DE FITONS PER EVITAR QUE ELS COTXES PUGIN SOBRE LA VORERA	Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: La instal·lació de fitons es faria al llarg del Carrer Montseny, a la part dreta del seu voral (l'oposat a l'escola). Amb aquesta remodelació del carrer s'esperaria evitar els aparcaments en doble fila que hi ha diàriament a les hores puntes d'entrada i sortida dels escolars. D'aquesta manera es potenciarà la utilització de l'aparcament del costat del centre.	
Beneficis ambientals (esperables): Amb l'adopció d'aquesta mesura el que es pretén fomentar l'ús de l'aparcament de terra de l'escola i fer més fluid el trànsit del Carrer Montseny, donant més seguretat als vianants i els vehicles que utilitzin aquest vial.	
Col·lectius implicats: Ajuntament i pares.	
Recursos materials: L'empresa constructora s'encarregarà de l'obtenció de tot el material per la col·locació dels fitons.	Materials a l'abast: -
	Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): Hauria d'estar finançat per l'Ajuntament.	
Dificultats: -	
Temps d'implementació: 28 - 1 juny	
Temps d'execució: 15 dies	
Execució: L'Ajuntament ha de contractar una empresa especialitzada en la col·locació de fitons i tractament de les voreres.	
Indicador : -	
Seguiment: Aquesta obra no requereix seguiment tècnic, només cal comprovar durant les primeres setmanes si els objectius esperats s'han complert.	
Prioritat: MODERADA	

			C43
Proposta: VOLEM SER UNA ESCOLA VERDA!		Implicacions de caire:	
Descripció: Presentació oberta a la societat de la Comissió de Medi Ambient per tal de fer difusió de la línia ambiental del centre.		Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): Fent-ne una ampla difusió es pot aconseguir una major participació i implicació tan a nivell de l'escola com a nivell municipal, cosa que és necessària per a la viabilitat de totes les actuacions previstes per aconseguir la sostenibilitat local.			
Col·lectius implicats: La Comissió de Medi Ambient, mestres, alumnes, pares, mares, Ajuntament, conserge, personal cuina i menjador, així com també totes aquelles persones que no estiguin directament relacionades amb el centre i estiguin interessades			
Recursos materials: -		Materials a l'abast: -	
		Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -			
Dificultats: -			
Temps d'implementació: 11 - 15 setembre			
Temps d'execució: un dia			
Execució: La Comissió de Medi Ambient ha de fer una bona difusió del Pla d'Acció previst per aquest curs per tal d'aconseguir la màxima participació. S'haurà de preparar una presentació dels resultats de l'ecoauditoria del centre i de les accions que se'n deriven per tal que l'escola segueixi el camí cap a la Sostenibilitat.			
Indicador:		Nombre assistents	
Aquest valor pot ésser un reflex de la participació que s'aconseguirà i del grau de difusió. Interessa que vagi augmentant.			
Seguiment: Aquesta no ha de ser la única reunió, convé que la difusió sigui un procés continu.			
Prioritat: MÀXIMA			

		C44
Proposta: CONSOLIDACIÓ DE LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT I DELS GRUPS AMBIENTALS		Implicacions de caire: Personal Tècnic Organitzatiu
Descripció: La primera resposta al repte ambiental consisteix en procurar que el propi centre educatiu avanci cap a la sostenibilitat, a través d'actuacions concretes que requereixen una conscienciació prèvia per part de tota la comunitat educativa, per això és important l'organització escolar amb la creació de la Comissió de Medi Ambient del centre, la qual s'ha d'encarregar de que hi hagi una gestió responsable i eficaç dels recursos i els residus i un compromís amb el manteniment de la biodiversitat de l'entorn escolar.		
Beneficis ambientals (esperables): Aconseguir una bona gestió ambiental del centre, tan des del punt de vista tècnic com en l'àmbit pedagògic, per tal d'avançar cap a la Sostenibilitat.		
Col·lectius implicats: Mestres que vulguin formar part de la Comissió de Medi Ambient.		
Recursos materials: -		Materials a l'abast: -
		Materials a adquirir: -
Recursos econòmics (requerits): -		
Dificultats: -		
Temps d'implementació: 4 - 8 setembre		
Temps d'execució: continu		
Execució: · Acabar de formar la Comissió Ambiental amb la màxima representativitat possible (mestres, alumnes, pares, mares, ajuntament, conserge, personal cuina i menjador, etc.). · Cada un dels membres de la Comissió de Medi Ambient ha de tenir unes responsabilitats concretes, per això és convenient que es creïn els següents grups ambientals: - Grup de l'aigua - Grup energètic - Grup de materials i residus		

- Grup de mobilitat - Grup de biodiversitat · Cada responsable coordinarà un grup ambiental. · Cada grup s'encarregarà de fer l'avaluació i seguiment de la seva temàtica. · Cada responsable s'encarregarà d'organitzar les tasques a fer d'acord amb les actuacions i terminis previstos pel Pla d'Acció. · El seguiment es farà aplicant els indicadors que s'indiquen, els quals permeten fer una avaluació per tal de veure si l'acció compleix el que preveu · Per aquelles accions que no tenen indicador no vol dir que no requereixin un seguiment, s'avaluaran de la manera que es cregui més convenient, a partir d'enquestes, elaboració d'informes, etc. · La Comissió de Medi Ambient se n'ha d'encarregar de una difusió de tot el procés oberta a la societat. · Concretar cada quan es reuniran.
Indicador: -
Seguiment: Per tal de que hi hagi un bon funcionament del grup s'han de fer avaluacions internes i aplicar tècniques de participació de grups.
Prioritat: MÀXIMA

			C45
Proposta:	MESTRES, ÉS FEINA DE TOTS ENSENYAR I FER EL CAMÍ CAP A LA SOSTENIBILITAT	Implicacions de caire:	
Descripció:	Els mestres hauran de procurar que el procés sigui educatiu, que tingui una connexió curricular permanent. És el responsable final de donar continuïtat al procés i de fer-lo atractiu al ulls dels infants i joves mitjançant un enfocament obert, experimental i vivencial.	Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): Millora de l'actitud dels alumnes davant del medi ambient.			
Col·lectius implicats: Mestres			
Recursos materials: -		Materials a l'abast:	
		-	
		Materials a adquirir:	
		-	
Recursos econòmics (requerits): -			
Dificultats: Si els mestres no tenen aquesta consciència ambiental, és difícil transmetre-ho als alumnes.			
Temps d'implementació: 2 - 6 octubre			
Temps d'execució: continu			
Execució: Cal que la Comissió de Medi Ambient informi a tots els mestres sensibilitzant-los de la necessitat de l'educació per la Sostenibilitat. No consisteix en canviar el temari, és integrar valors ambientals en el currículum educatiu. Una nova manera d'ensenyar i fer.			
Indicador: -			
Seguiment: És una feina contínua per part dels mestres que a poc a poc també han d'adquirir aquests nous valors.			
Prioritat: MÀXIMA			

			C46
Proposta: LA CLASSE MÉS VERDA		Implicacions de caire:	
Descripció: Els alumnes són els principals protagonistes, agents i destinataris del procés de millora ambiental del centre. Aquesta proposta avalua el comportament ambiental de cada classe, escollint la que actua millor.		Personal Tècnic Organitzatiu	
Beneficis ambientals (esperables): Adquisició de nous valors durant tot el període d'aprenentatge, valors necessaris per afrontar els estils de vida de la societat actual.			
Col·lectius implicats: Mestres i alumnes.			
Recursos materials: -		Materials a l'abast: -	
		Materials a adquirir: -	
Recursos econòmics (requerits): -			
Dificultats: El mestre encarregat de fer l'avaluació ha d'estar força motivat ja que és una acció constant.			
Temps d'implementació: 18 - 22 setembre			
Temps d'execució: continu			
Execució: Un mestre representant de la Comissió Ambiental ha d'avaluar puntualment cada classe per tal de d'escollir la que actuï ambientalment millor. Es farà un mural on es vagin puntuant cadascun dels aspectes ambientals. La classe que tingui més puntuació serà reconeguda a tota l'escola cada trimestre com "la classe més verda".			
Indicador: -			
Seguiment: El mestre encarregat d'avaluar les classes ha de fer-ho esporàdicament, sense tenir un dia concret, ja que d'aquesta manera no es condicionen els resultats i es reflecteix la realitat.			
Prioritat: MÀXIMA			

8.6 Pressupost

A continuació es presenta el pressupost estimat per a les accions previstes pel Pla d'Acció del curs 2006/2007. Al pressupost no es llisten totes les accions previstes pel Pla d'Acció, només aquelles que requereixen un cost. Algunes necessiten un finançament, degut al baix poder econòmic que té un centre educatiu. Les activitats poden estar finançades mitjançant convenis i beques proporcionades per: Departament d'Educació de la Generalitat o del Govern Central, l'Ajuntament, l'AMPA, ONG's, etc. Totes les activitats que impliquen un baix cost (inferior a 100€) les ha d'incloure l'escola dins de les seves despeses anuals.

Acció		Cal finançament	Cost estimat
A3	Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre l'aigua i la problemàtica associada al seu ús i gestió	si	200€
A6	Papaperes millor que clavegueres	no	20€
A8	Instal·lar airejadors a totes les aixetes	si	180€
E11	Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre l'estalvi energètic i la problemàtica associada al seu consum excessiu. Introducció a les energies renovables	si	200€
E16	Vidres doble aïllants a les finestres	si	*
E17	Calefacció autònoma amb termòstats	si	*
R18	Reutilitzar els llibres d'un curs per l'altre	no	50€
R19	Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre consum sostenible	si	200€
R23	Disminuir el nombre d'ampolles d'aigua a la cuina-menjador	no	50€
R24	Font refrigeradora d'aigua amb sistema d'osmosi inversa	si	1200€
R26	Reorganitzar els cubells del pati	no	50€
B30	Projecte rius "per estimar alguna cosa primer l'has de conèixer"	no	30€
B31	Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre biodiversitat i conservació	si	200€
B33	Fer hort al pati de l'escola	si	250€
B34	Augmentar la biodiversitat vegetal a l'escola	no	30€
B35	Augmentar la biodiversitat animal a l'escola	no	60€
B36	Augmentar la superfície destinada com a zona de joc al pati	si	80€
M37	Incorporar al projecte curricular objectius i continguts sobre mobilitat	si	200€
M42	Instal·lació de fitons per evitar que els cotxes pugin sobre la vorera	si	*
		TOTAL A	3000€
		TOTAL B	290€

* El cost d'aquestes accions dependrà de les possibilitats de l'Ajuntament, ja que requereixen una gran inversió. Per tant no queden reflectides en el cost total del Pla d'Acció.

Del pressupost anterior en deriven dos totals:

- TOTAL A: Contempla el cost total de l'execució del Pla d'Acció pel curs 2006/2007.
- TOTAL B: Contempla la despesa que suposarà per l'escola l'execució el Pla d'Acció pel curs 2006/2007.